

DIARI DE SESSIONS DE LA
**COMISSIÓ DE TURISME, COMERÇ, TREBALL,
CULTURA I ESPORTS**
DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 352-1992

Fq.Con.núm. 33/27

XI legislatura

Any 2024

Núm. 27

Presidència
del Sr. Jordi López i Ravanals

Sessió celebrada dia 26 de setembre de 2024

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- 1) **RGE núm. 9155/24**, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a recuperació dels Bous de Costitx... 302
- 2) **RGE núm. 10014/24**, presentada pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a recuperació dels consensos lingüístics al Parlament de les Illes Balears... 306
-

EL SR. PRESIDENT:

Bon dia a tots, començam la sessió i el primer que demanarem són les substitucions.

LA SRA. CURTO I ALEMANY:

Sí, president, del Grup Parlamentari Popular, Anabel Curto substitueix Marta Pereira.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies.

EL SR. GUERRERO I MORENO:

Marco Guerrero substitueix Llorenç Pou, del Grup Parlamentari Socialista.

EL SR. PRESIDENT:

Perfecte, apuntades les substitucions. Passam a l'únic punt de l'ordre del dia d'avui que consisteix en el debat de les proposicions no de llei RGE núm. 9155/24 i 10014/24.

Segons em consta, per part del Partit Popular defensarà la PNL la Sra. Fornas. Donam la benvinguda a la Sra. Fornas perquè és la primera PNL que defensa i estam segurs que ho farà molt bé. I per part del Partit Socialista, hem parlat que el Sr. Pitaluga defensarà la PNL. Pel Grup Parlamentari VOX, la Sra. Verdú. Per MÉS per Mallorca, el Sr. Apesteguia. I pel Grup Mixt, la Sra. Gomila.

1) Proposició no de llei RGE núm. 9155/24, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a recuperació dels Bous de Costitx.

Perfecte, doncs una vegada ja tenim tots els portaveus que defensaran aquesta PNL, passam en primer a debatre la Proposició no de llei RGE núm. 9155/24, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a la recuperació dels Bous de Costitx. Per a la seva defensa, per part del Grup Popular, té la paraula la Sra. Fornas, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies, Sra. Fornas.

LA SRA. FORNAS I MUNAR:

Moltes gràcies, Sr. President, bon dia a tots i a totes. Des del Grup Parlamentari Popular volem presentar aquesta proposició no de llei per sol·licitar al Govern central la devolució de les obres d'art dels Bous de Costitx que, des del 1895 estan exposades al Museu Arqueològic Nacional de Madrid, llevat de tres mesos, a l'any 1995, pel centenari del seu descobriment, que varen ser exposats al Museu de Mallorca i un temps petit al municipi de Costitx.

Els Bous de Costitx són unes escultures de bronze datades entre els segles V i III abans de Crist i que, per tant, els podem situar a la cultura talaiòtica. Es tracta de la representació de dos bous adults i una vedella amb banyes molt desenvolupades i elevades en forma de lira.

Aquestes tres escultures es varen trobar a Costitx, al santuari del Predi de Son Corró, on es pensa que estarien col·locats sobre columnes per presidir cerimònies. Dins la cultura mediterrània de l'època es rendia culte a una divinitat que va adoptar la forma de bou, perquè era admirat per la societat de l'època pel seu vigor i fertilitat.

Hi ha dues teoria respecte de la creació dels bous, per una part, tenim qui defensa que varen ser forjats a Mallorca, ja que no s'han localitzat altres figures similars fora de Balears, i, per altra banda, hi ha qui creu que a Mallorca no existia una artesanía de bronze tan desenvolupada i que, per tant, defensen que aquests bous no varen ser creats a Mallorca, sinó que podrien ser mascarons o figures d'adorno de la proa de naus de l'illa de Creta, de Grècia, abordades pels habitants mallorquins, que van acabar convertint-se en part d'un botí que finalment es va utilitzar a rituals com a element religiós.

Malgrat que encara no es té una gran evidència arqueològica que permeti afirmar al cent per cent que varen ser creats a la nostra illa, sí que podem afirmar que es tracta d'unes peces d'extraordinari valor i especial significat per a tots els mallorquins, ja que parlam de les tres peces més emblemàtiques de la prehistòria balear que, malgrat la seva importància, no estan exposades a Mallorca.

Des de Costitx, així com des del Consell de Mallorca i del Parlament de les Illes Balears, s'ha demanat en diverses ocasions el retorn d'aquestes tres peces. Si ara ho tornam demanar és perquè consideram que les circumstàncies han canviat, des del moment que el ministre de Cultura, el Sr. Ernest Urtaun, sembla que ens ha obert una porta que ens acosta un poquet més a aquest possible retorn amb la seva proposta de revisió de les col·leccions dels museus estatals.

Des d'aquesta nova perspectiva, entenem que el Govern central també està d'acord amb nosaltres que aquestes figures podrien tenir més rellevància i una major repercussió si estiguessin exposades al Museu de Mallorca, i no en el Museu Arqueològic Nacional de Madrid on, malauradament, ocupen un espai que ni tan sols figura en els recorreguts oficials que es proposen.

La recuperació del patrimoni històric que es troba fora de la nostra illa sempre ha estat objecte de debat a les diferents institucions i per part dels diferents partits polítics. Des del Grup Parlamentari Popular creiem que la possibilitat de tornar aquestes obres cobra més sentit que mai, ja que la recuperació de les sales d'arqueologia del Museu de Mallorca està cada vegada més a prop de ser una realitat, i també es tractaria d'una mesura que aniria en coherència amb les manifestacions de l'actual ministre de Cultura.

El Grup Popular en el Consell de Mallorca ja ha fet un primer pas en presentar una moció davant el Ple, registrada dia 29 d'abril d'aquest mateix any 2024.

I per part nostra, el Parlament de les Illes Balears no pot mirar cap a una altra banda davant aquesta situació, i som conscient que, sumant esforços, de ben segur estarem més a prop d'aconseguir l'objectiu.

Per tots aquests motius, senyors diputats, presentam aquesta proposició no de llei per instar el Govern central a la devolució dels Bous de Costitx i poder-los exposar al Museu de Mallorca i així acostar una part fonamental de la nostra cultura a tots els mallorquins i a la resta d'illencs.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Fornas. El Grup Parlamentari Socialista ha presentat les esmenes RGE núm. [13568](#), [13569](#), [13570](#) i [13571/24](#). Per a la seva defensa, té la paraula el Sr. Pitaluga, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies, Sr. Pitaluga.

EL SR. PITALUGA I IVORRA:

Gràcies, Sr. President, bon dia, senyors diputats i senyores diputades. Els Bous de Costitx són unes escultures de bronze emblemàtiques de la prehistòria mallorquina que es troben actualment al Museu Arqueològic Nacional a Madrid. En diverses ocasions, des del 2005, s'ha demanat des de les diferents institucions mallorquines i de les Illes el seu retorn a Mallorca, on tenen un valor molt especial. La darrera vegada que es va fer fou el 2019, amb el Govern de Francina Armengol i Catalina Solivellas com a directora general de Cultura. I el trasllat en aquella ocasió es va denegar, entre altres motius, perquè no hi havia cap lloc on situar-los. Aleshores, el Govern de les Illes Balears va activar les inversions en el centre de titularitat estatal, que és el Museu de Mallorca, per tal d'enllestir la seva part arqueològica el més aviat possible.

Bé, per suposat, que volem el retorn dels Bous de Costitx a les Illes Balears i, en concret, al Museu de Mallorca, i donarem suport a la iniciativa, però volíem deixar clars alguns aspectes que hem plantejat com a esmenes, aspectes que afegim per dotar la iniciativa, sobretot, d'un major rigor històric i per atendre la demanda del retorn d'aquestes peces tan especials sense instrumentalitzar-les políticament per tal de fer oposició al Govern de l'Estat.

Els ciutadans de les Illes Balears hauríem d'estar units en aquesta demanda, sense emprar-la en la lluita partidista i, per això, els animaria a acceptar les esmenes i fer la totalitat de la PNL de tothom.

Per altra banda, vull dir, per continuar essent rigorós, que, bé, ara els bous sí ocupen un lloc important en els recorreguts oficials del Museu Arqueològic.

La primera esmena fa referència que el Parlament, en un principi, hauria d'instar el Govern a adoptar les mesures necessàries, en col·laboració amb el Consell de Mallorca i l'Ajuntament de Costitx perquè, en un principi, qui es relacioni directament amb el ministeri hauria de ser el Govern de les Illes Balears i, a més, pensam que, com a Parlament, ens toca instar sobretot el Govern de les Illes o el de l'Estat, però no els consells o ajuntaments, llevat d'algun cas ben puntual.

Així, la part afectada de l'articulat seria el punt 1 i quedaria de la següent manera: "El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears, en col·laboració amb el Consell

de Mallorca i l'Ajuntament de Costitx, a adoptar les mesures necessàries per tal de recuperar els Bous de Costitx per a la seva exposició al Museu de Mallorca".

La segona esmena al punt 2, vol deixar fora el ministre de Cultura, el Sr. Urtasun, perquè a la seva intervenció ell es referia a peces espoliades durant el període colonial, i aquest no és el cas, el museu va comprar legalment els bous i l'objectiu de la venda fou la protecció de les escultures a un moment en el qual, any 1895, no hi havia cap institució a Mallorca que es fes càrrec de les obres. Tal vegada haurien pogut acabar a França, com la Dama d'Elx, o a alguna col·lecció privada, com moltes altres obres de la nostra prehistòria.

La part afectada de l'articulat seria el punt 2 on en suprimiríem la part final.

La tercera esmena, de supressió, consideram que dona més força a la proposició no de llei, ja que aquest punt només té l'objectiu de fer oposició al Govern de l'Estat i d'intentar atacar la figura de la presidenta del Congrés dels Diputats, Francina Armengol. Ella ara ocupa el tercer lloc de representació institucional a Espanya i ha de representar oficialment tots els espanyols i, en la seva qualitat de presidenta, no li correspon vetllar només pels mallorquins, sinó per tota la ciutadania espanyola.

A més, pensam que vostès haurien de recordar que a Espanya tenim divisió de poders i el poder legislatiu està separat del poder executiu, que és el que rep la petició de retorn dels bous a Mallorca.

Per altra banda, la Sra. Armengol, com a ciutadana, presidenta del Consell de Mallorca i presidenta del Govern de les Illes, sempre ha deixat molt clara la seva opinió favorable al retorn dels bous, com ja va fer de manera oficial el seu govern el 2019.

La part afectada en aquest cas seria el punt 3, que el suprimiríem.

Finalment, hi ha una quarta esmena que vol reconèixer la bona voluntat dels fundadors de la Societat Arqueològica Lul·liana que van vendre les peces per tal de protegir-les, una esmena que al Consell de Mallorca fou aprovada per unanimitat en comptar amb el suport de tots els grups polítics.

Bé, esperam que els Bous de Costitx tornin a Mallorca el més aviat possible i que, si a un primer moment no pot ser de manera definitiva, ho sigui almenys de manera temporal, quan estiguin totalment enllestides les sales de prehistòria del Museu de Mallorca, un museu que, en realitat, també en té la titularitat el Ministeri de Cultura per la qual cosa, en realitat, les peces canviarien d'ubicació, però no d'institució, almenys en part.

I crec que ara hi ha molta gent que treballa perquè aquest retorn temporal es realitzi el més aviat possible.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Pitaluga. Ara passam al torn de fixació de posicions i pel Grup Parlamentari VOX té la paraula la Sra. Verdú, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies, Sra. Verdú.

LA SRA. VERDÚ I TORRES:

Gràcies, president, bon dia. La PNL que debatem avui té un valor no només cultural, sinó també simbòlic per a tots els ciutadans de les Illes Balears: la recuperació dels Bous de Costitx, que representa una part essencial de la identitat i del patrimoni de Mallorca.

Els Bous de Costitx, com sabem, tenen una rellevància cultural inestimable i són mostra de la mestria artesanal de la nostra història, simbolitzen una part del llegat cultural de la societat autòctona Balears que rendia culte a divinitats relacionades amb la fertilitat i la força en atribuir a aquests animals valors de vigor i fecunditat.

La recuperació dels Bous de Costitx constitueix una reivindicació de la identitat mallorquina i és una forma d'enfortir la connexió dels ciutadans amb la història i la cultura.

Tenen un significat especial per als mallorquins i la seva tornada al Museu de Mallorca permetria que els residents i visitants de la nostra illa puguin conèixer i valorar de prop aquest aspecte fonamental del nostre passat.

El turisme cultural és un dels pilars del sector turístic a les Balears, per això, un patrimoni històric ben representat i accessible a l'illa és crucial per fomentar aquest tipus de turisme, i és una bona oportunitat per enfortir la imatge de les Balears com una destinació que no només tenim sol i platja, sinó que també tenim cultura i tradició.

La petició per al retorn dels Bous de Costitx no és nova ni aïllada, com exposen a la seva proposta no de llei i, com saben, aquesta reivindicació ha estat secundada en nombroses ocasions per institucions locals com el Consell de Mallorca, l'Ajuntament de Costitx, el mateix Parlament de les Illes Balears, i aquesta qüestió ja va ser debatuda el 2008 per la Comissió de Cultura del Senat, fet que demostra un consens ampli i sostingut al llarg del temps sobre la importància perquè aquestes escultures tornin a Mallorca.

L'impacte positiu que tendria recuperar aquests Bous de Costitx es reflecteix en diversos àmbits, no només produiria una revaloració cultural i educativa, ja que la seva presència a Mallorca permetria a les noves generacions conèixer millor la seva història, cultura i el seu patrimoni, i això també oferiria un atractiu addicional per al turisme les estades del qual no tinguin per objectiu sol, platja i una bona gatera de tant en tant, sinó el coneixement de l'arqueologia i la història de les nostres illes, a més, per descomptat, dels conseqüents beneficis econòmics que reportaria.

I, per descomptat, aquesta recuperació també atorgaria la possibilitat que els mallorquins puguem contemplar a la nostra terra una part tan emblemàtica de la nostra història que reforça

el sentiment de pertinença i orgull per al nostre patrimoni, no és només una qüestió de patrimoni, sinó de justícia històrica. Aquestes peces representen l'essència cultural de les nostres illes i el seu retorn és una manera d'enfortir la nostra identitat illenca i assegurar que els nostres ciutadans i visitants puguin conèixer i valorar aquest llegat en el seu context original i on haurien de ser.

Per això, votarem a favor d'aquesta proposta no de llei, el que suposa un suport a la cultura, la història i l'orgull de la nostra terra i de ser mallorquins.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Verdú. Pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, té la paraula el Sr. Apesteguia, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies, Sr. Apesteguia.

EL SR. APESTEGUIA I RIPOLL:

Sí, moltes gràcies, Sr. President. Moltes gràcies al Partit Popular per aquesta iniciativa. He de dir-los i informar-los que, justament, aquelles casualitats de la vida, MÉS per Mallorca també va enregistrar aquest estiu una proposició no de llei, la RGE núm. 12400/24, en un sentit similar, tanmateix és ver que no és exactament igual i no se superposa ni es contradia i, per tant, consideram que es poden debatre de forma paral·lela i amb caràcter sumatiu.

En aquest sentit, sí que és ver que la nostra proposició no de llei en aquest cas no només inclou el retorn dels Bous de Costitx, sinó que fa referència a altres elements del nostre patrimoni que es troben fora dels límits del nostre país, com poden ser la cimera del Rei Martí, les armes del Rei en Jaume, el bust de Tiberi, la Dama d'Eivissa, l'Hipoglif, l'Atlas Català de la família Cresques, etc.

Dit això, sí que és ver que ha estat un element, jo crec que d'ampli consens a les Illes Balears, i això saben que és una cosa que el meu grup parlamentari sempre celebra i intenta propiciar o almanco col·laborar que així sigui, i han estat aprovades, és a dir, reivindicacions perquè els Bous de Costitx tornin a l'illa de Mallorca, han estat aprovades múltiples vegades, no només pel Parlament de les Illes Balears, sinó també per altres institucions, com ja s'ha dit, l'Ajuntament de Costitx, el Consell de Mallorca i també el Senat de l'Estat espanyol, en aquest cas el 2008 i, permeti'm també que tregui pit, a iniciativa del senador Pere Sampol, en aquell cas senador autonòmic, que formava part de la formació Bloc per Mallorca.

He de dir que el 2008 governava José Luis Rodríguez Zapatero i la resposta va ser que no, però és que després va governar Mariano Rajoy i la resposta va ser que no, i després ha governat Pedro Sánchez i la resposta ha estat que no.

És ver que ara s'ha obert, amb les declaracions del ministre, una nova finestra d'oportunitat. I jo no estic d'acord amb el Sr. Pitaluga que les declaracions del ministre no puguin ser aplicades a les Illes Balears, no entraré en una disquisició filosòfica sobre si els elements colonials poden ser aplicats a

les Illes Balears en el segle XIX, però en qualsevol cas, en la gestió del patrimoni parlem exactament del mateix: les obres que s'exposen al Museu Britànic o al Museu Nacional o a Nova York o a París surten d'Egipte, de Grècia, basats en la legalitat del moment, no és que fossin espoliats ara a punta de pistola, varen ser pagats o excavats, segons la legislació vigent, i aquests països el que diuen, amb tota la raó del món, és que aquella legalitat estava feta i basada en els interessos de les potències colonials del moment.

Per tant, no diguem que els Bous de Costitx varen ser comprats de forma magnànima pel Museu Arqueològic Nacional perquè no partissin a París. Varen ser comprats pel Museu Arqueològic Nacional perquè les Illes Balears no teníem la capacitat d'autogovern, ni tampoc la capacitat financera per comprar aquestes obres i mantenir-les en el nostre propi territori. I això és un comportament quant -insistesc- en el comportament del manteniment del propi patrimoni en el propi territori que sí que té una base colonial i, per tant, seria perfectament aplicable a les paraules del Sr. Ministre.

També és ver que al 2018, en aquell cas a iniciativa del Partit Popular, el Consell de Mallorca també va aprovar una iniciativa en aquest sentit, que va ser executada davant Madrid i reivindicada i, com que ho conec bé, pel Sr. Miralles, que era el vicepresident del Consell, i que va ser molt reivindicatiu, en aquest cas, i del Partit Socialista. Per tant, insistesc, ha estat una qüestió transversal i confiam que continuï essent així.

Nosaltres, pel que fa a les esmenes, al punt 1 consideram que el redactat que presenta el Partit Socialista és millor perquè qui té les competències de relacionar-se amb l'Estat en aquestes matèries, precisament per la Llei 12/1998, és la comunitat autònoma, malgrat que la dipositària seria el Consell de Mallorca, que ara té la gestió del Museu de Mallorca, però qui hauria de fer això és el Govern de les Illes Balears per una qüestió competencial.

I, sobretot pel que fa al punt 3, jo crec que per mantenir els amplis consensos no té gaire sentit, és a dir, jo entenc que vostès vulguin pegar a Francina Armengol per una qüestió de confrontació partidista, però jo deman a la presidenta Armengol exactament el mateix que deman als altres set diputats de les Illes Balears que hi ha al Congrés dels Diputats o que deman a la presidenta del Govern de les Illes Balears, la Sra. Prohens, que treballin per al retorn dels Bous de Costitx a les Illes Balears, que és la seva tasca com a representants de la ciutadania en aquesta terra.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Apesteguia. Ara, pel Grup Parlamentari Mixt, té la paraula la Sra. Gomila, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies, Sra. Gomila.

LA SRA. GOMILA I LLUCH:

Gràcies, president, bon dia, senyors diputats i senyores diputades. Des de MÉS per Mallorca farem... Menorca, -perdó-

farem un vot favorable als punts... -com que parlem dels Bous de Costitx me n'he anat a Mallorca...

(Rialles de la intervinent)

..., bé, des de MÉS per Menorca farem un vot favorable als punts 1 i 2 que presenta el PP, però també, si s'accepten les esmenes, ens sembla que igual són més adequades pel que acaba d'explicar el Sr. Lluís Apesteguia, perquè entenem que la recuperació dels Bous de Costitx per al seu trasllat al Museu de Mallorca és una passa cap a la recuperació del patrimoni històric de les Illes Balears, una tasca important, la de la recuperació del patrimoni històric en tots els sentits, que hem de dur a terme les administracions per poder enfortir la nostra cultura i tot el nostre patrimoni i la nostra història. Per tant, vagi per endavant aquest vot favorable, si s'accepten les esmenes del PSOE, també bé el fariem, en aquest sentit.

I sense cap dubte, al punt 3 farem un vot contrari. Si s'accepta l'esmena del PSOE de suprimir-la, creiem que seria l'adequat, perquè crec que no aporta absolutament res a la recuperació d'aquests Bous de Costitx per al Museu de Mallorca, sinó que l'únic que es pretén per part del PP és confrontar amb la presidenta del Congrés, que abans era la presidenta del Govern balear, i el fet que sigui mallorquina no pot ser una excusa perquè faci més força, perquè després els menorquins ens sentiríem menyspreats quan la Sra. Armengol, segons vostè, no ens fes cas a nosaltres.

Per tant, entenem que el punt 3 no aporta absolutament res a la recuperació dels Bous de Costitx. El que s'ha de fer és, si es fa aquesta proposta, per exemple, al Congrés dels Diputats, saber que tots els diputats de les Illes Balears, siguin del PP, siguin del PSOE o siguin de Sumar o de MÉS, dels que siguin, votaran a favor d'aquesta proposta, però en cap cas a la presidenta Armengol.

Per tant, en aquest cas, si l'esmena del PSOE s'accepta hi estariem d'acord i, si no s'accepta, votarem aquest punt en contra, perquè sí que estam totalment d'acord amb recuperar els Bous de Costitx, tot i que sigui un tema totalment mallorquí, però, en el cas que fos a Menorca, també creiem que s'hauria de fer així, perquè entenem que la recuperació d'aquests bous, tot i que vagin al Museu de Mallorca i que sigui un repte a nivell mallorquí, també és un repte per a la recuperació del patrimoni de les Illes, de les quals Menorca també en forma part i, per tant, qualsevol cosa que vagi encaminada a aquesta recuperació creiem que és un bé per a tots els ciutadans de Mallorca, sense cap dubte, però també per a tots els ciutadans de les Illes.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Gomila. Ara, a continuació, el grup proponent vol una suspensió de deu minuts per apropar posicions? No, d'acord. Continuem.

Ara toca la intervenció al grup proponent per fixar la posició i assenyalar si accepta o no les esmenes, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies.

LA SRA. FORNAS I MUNAR:

Moltes gràcies, Sr. President i senyors diputats. Gràcies pel seu suport i pel seu vot a favor. Creiem de bon de veres que és una proposta on es necessita que tots remem a favor perquè els mallorquins, i també la resta d'illencs, puguem gaudir de les nostres obres d'art, i més aquestes que suposen una mostra indispensable per conèixer de primera mà la nostra cultura.

Quant a la primera esmena, votarem a favor, agraïm la correcció i quedaria de la manera com ha exposat el Partit Socialista: instar el Govern de les Illes Balears en lloc del Consell de Mallorca.

Quant a la segona esmena, no l'acceptam. Quant a la modificació que sol·liciten de la redacció del punt 2, consideram que el text no s'ha de modificar, ja que és l'explicació lògica per la qual ho fem ara i no ho fèiem fa un any, per exemple. El ministre de Cultura, el Sr. Urtaun, va manifestar públicament la seva voluntat de revisar les col·leccions i obrí la possibilitat de retornar-les al seu lloc d'origen. Com diu també el Sr. Apesteguia, crec que nosaltres hem de ser conscients del que va dir i del que volia que entenguéssim nosaltres, ell va dir: *“Uno de los retos que nos hemos propuesto en línea con las recomendaciones internacionales de organismos como el Consejo Internacional de los Museos, es establecer espacios de diálogo e intercambio que nos permitan superar un marco colonial o anclado en inercias de género o etnocéntricas, que han lastrado en muchas ocasiones la visión del patrimonio de la historia y del legado artístico. Estos compromisos se traducen en un proceso de revisión de las colecciones de los museos estatales dependientes del Ministerio de Cultura. Se trabaja en visibilizar y reconocer la perspectiva de las comunidades y la memoria de los pueblos de los que proceden los bienes expuestos”*.

Senyors diputats, jo no entenc que és el que els preocupa d'aquest punt, no llevarem la possibilitat als seus socis de govern de poder tenir un canvi d'opinió, darrerament, sabem que per a vostès és una mica de carta blanca, i nosaltres creiem que hem de ser un poquet més valents amb la paraula donada. Només els deman que, abans de votar, pensin i siguin molt conscients que parlem de cultura, de la nostra cultura, i crec que la remota possibilitat d'incomodar els seus socis de govern no pot estar per sobre dels drets dels illencs de gaudir de les seves obres d'art.

Quant a la tercera esmena, tampoc no l'acceptam. Ens sap molt de greu que aquesta proposta surti endavant amb el seu vot en contra, però crec que ens sap encara més greu que pensi que la Sra. Armengol no té cap obligació cap a aquesta ciutadania, som el seu poble, som les seves illes i consideram que, ja que s'ha sabut fer un lloc devora el Sr. Sánchez i els seus ministres, és hora que tots els ciutadans de Balears la puguem escoltar en defensa dels nostres drets. No ho vegin com un atac, simplement li donam l'oportunitat, com a presidenta del Congrés dels Diputats, de fer el que no va aconseguir com a presidenta del Govern balear.

I sí, estam a favor de la quarta esmena, d'afegir el nou punt per reconèixer les iniciatives dels fundadors de la Societat Arqueològica Lul·liana.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Fornas. Ara, abans de passar a la votació, clarificarem. Sra. Fornas, ens pot repetir les esmenes que s'accepten i les que no s'accepten.

LA SRA. FORNAS I MUNAR:

La primera i la quarta.

EL SR. PRESIDENT:

La 1 i la 4, perfecte. D'acord, i ara, acceptant la 1 i la 4, fem la votació separada.

EL SR. APESTEGUIA I RIPOLL:

Per a MÉS per Mallorca n'hi ha prou a votar per separat el punt 3.

EL SR. PRESIDENT:

Sí, per açò, em refereix, com que tots han dit que si no s'acceptaven... el 3. Per això fem...

D'acord, idò, acabat el debat, passam a votar la Proposició no de llei RGE núm. 9155/24.

Votam els punts 1, 2 i 4 junts, incorporades les esmenes 1 i 4.

Vots a favor?

(Remor de veus)

Bé, el resultat de la votació dels punts 1, 2 i 4, incorporades les esmenes 1 i 4, és per unanimitat. Queden aprovats.

Ara passam a votar el punt 3.

Queda aprovat el punt 3 amb 7 vots a favor i 6 en contra.

En conseqüència, queden aprovats, repetim, els punts 1, 2 i 4, per unanimitat, i el punt 3, per 7 vots a favor i 6 en contra. Moltes gràcies.

2) Proposició no de llei RGE núm. 10014/24, presentada pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a recuperació dels consensos lingüístics al Parlament de les Illes Balears.

A continuació passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 10014/24, presentada pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a la recuperació dels consensos lingüístics en el Parlament de les Illes Balears.

D'acord, Apesteuguia. Pel Grup Parlamentari Socialista, qui defensarà la PNL aquesta? El Sr. Pitaluga, perfecte. I després, pel Grup VOX, la Sra. Verdú. Pel Grup Parlamentari Mixt, la Sra. Gomila. I pel Partit Popular, la Sra. Curto.

Perfecte, per tant, ara que ja tenim tots els representants de cada grup que defensen la proposició no de llei RGE núm. 10014/24, començam i, per a la seva defensa, per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, té la paraula el Sr. Apesteuguia, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies, Sr. Apesteuguia.

EL SR. APESTEGUIA I RIPOLL:

Sí, moltes gràcies, Sr. President. Aquesta iniciativa, aquesta proposició no de llei, s'explica molt o s'explica especialment en el context polític en el qual va ser pensada i presentada, es presenta just després que el president de VOX, teletrencàs el pacte que VOX tenia, en aquest cas, amb el Partit Popular a les Illes Balears. I atès que es va considerar que aquella ruptura televisada rompia el pacte dels 110 punts als quals constantment s'ha fet referència d'ençà que es va iniciar la legislatura, consideràvem, des de MÉS per Mallorca, que era el moment de recuperar certs consensos que s'havien vists truncats per mor d'aquest pacte, i que, de fet, s'havien mantengut al llarg de la nostra història, o d'ençà de la recuperació del nostre autogovern, el 1983, com, per exemple, és el consens lingüístic.

El consens lingüístic que, insistesc, va existir des del 1983, amb l'excepció, com vostès també saben i recordaran de la legislatura 2011-2015, es basava en una premissa: la llengua catalana havia patit segles de minorització i calien polítiques públiques per tal de normalitzar-ne el seu ús, i que aquesta normalització no era un procés acabat, independentment del transcurs del temps, perquè hi seguien influïent poderosos elements a tenir en compte des del punt de vista econòmic, social, polític i demogràfic. I així, cada govern, cadascú segurament amb un ritme diferent, implementava mesures de suport a la nostra llengua, mesures que no només tenien una efectivitat concreta a partir del públic al que anaven destinades, sinó que transmetien un missatge de front comú per part de totes les formacions polítiques en aquesta defensa.

Insistesc que aquest consens es va rompre del 2011 al 2015, però que, a partir del 2015 havia estat possible la seva recuperació i que el Partit Popular, que del 2011-2015 havia trencat, havia tornat a participar d'aquells consensos. Insistesc, no vol dir que tots pensàssim igual quant al ritme de la implementació de les mesures que calien sobre la llengua, sinó que en el rerafons la idea comuna era aquesta. I que mai, en qualsevol dels casos, mai la recuperació de la llengua catalana no anava en contra de la llengua castellana, això era un element fonamental del nostre consens lingüístic.

Precisament, a l'exposició de motius faig referència a una qüestió que em sembla cabdal i fonamental des del punt de vista simbòlic, que és que la Llei de normalització lingüística va ser defensada per un diputat del Partit Popular en castellà. I és en això que es basa el nostre consens lingüístic, que la recuperació de la llengua catalana no és una política per als catalanoparlants, és una política a favor de tots els ciutadans de les Illes Balears, perquè és un patrimoni compartit.

Arran -insistec- del pacte de PP amb VOX -ara romput pel que fa a l'àmbit parlamentari, que és al que se circumscriu aquesta proposició no de llei-, s'havien romput dos consensos: un era un acord pel bilingüisme que introduïa el castellà en certs aspectes on el Parlament usava de forma natural el català, però que també creava un fals debat, com si en el Parlament s'hagués perseguit mai el castellà. I tots els qui hem format part del Parlament o hem seguit la via parlamentària, sabem que des de sempre qualsevol diputat o qualsevol grup parlamentari ha pogut emprar la llengua oficial que volgués.

I de la mateixa manera, també en relació amb el Parlament, es preveia la creació i es va pressupostar la creació d'una oficina de *garantia de la llibertat lingüística*, que venia a substituir l'Oficina de Drets Lingüístics, amb un pressupost de 750.000 euros, que ningú no ha sabut justificar mai, que sembla que dorm en una letargia continua, fins i tot propiciada pels seus propis propiciants, però que segueix allà com un possible atac a aquest consens, perquè aquesta oficina només ha estat parida per atacar la convivència de les dues llengües oficials i la recuperació de la llengua catalana. I, per tant, també creiem que en aquest sentit, cal rebutjar-la.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Apesteuguia. En el torn de fixació de posicions, pel Grup Parlamentari Socialista, té la paraula el Sr. Pitaluga.

Moltes gràcies.

EL SR. PITALUGA I IVORRA:

Gràcies, Sr. President, bon dia de nou, senyores diputades i senyors diputats. Recuperar els consensos lingüístics pensam que és molt important al nostre Parlament i, per suposat, a les nostres illes. El català és la llengua de les nostres illes, sí, encara és una llengua en perill, en el passat fou la prohibició de la seva oficialitat i la consideració social negativa que tenia, fomentada des del centralisme, els seus màxims problemes, ara, afortunadament, és oficial als principals territoris on es parla i, per primera vegada, també al Congrés dels Diputats a Madrid, la qual cosa pensam que significa una passa endavant en el reconeixement de les llengües a tot Espanya.

En un món tan canviant com l'actual, amb el turisme de masses, l'arribada de molta població nouvinguda en molt pocs anys i amb uns canvis culturals tan grans com els que afavoreix internet -tan importants o fins i tot més grans que els que va produir la invenció de la impremta a mitjans del segle XV-, mantenir la normalització de la llengua catalana, el seu ús a l'ensenyament i el seu ús com a factor de cohesió de la nostra societat cobra més sentit que mai i l'hem de protegir més que mai.

El castellà, per suposat, no està en perill, és la llengua oficial de tot Espanya i la llengua materna de molta població que viu a les nostres illes, sigui espanyola o estrangera, i el seu ús està ben garantit a internet, al carrer i a les institucions.

Aquí, al Parlament, com no pot ser d'una altra manera, els diputats i les diputades l'empren quan volen, amb total llibertat, com recorda el contingut d'aquesta iniciativa, o passa cada dia en aquest parlament, en aquesta comissió, sense anar més lluny.

El Parlament de les Illes Balears és una institució legislativa, però també un símbol del nostre autogovern i de la nostra cohesió com a poble. I l'ús preferent de la llengua catalana és un missatge clar de la nostra identitat, un missatge que no exclou la llengua castellana.

El Grup Socialista votarà afirmativament la totalitat dels punts plantejats a la iniciativa plantejada per MÉS per Mallorca, com no pot ser d'una altra manera.

I senyors de l'extrema dreta i de la dreta, cal evitar la crispació i l'enfrontament, i ho fan per aconseguir uns quants vots. VOX va en contra de la llengua catalana i la immigració per créixer, i el PP li'n fa seguidisme, i les llengües no són un instrument de lluita, ho són de comunicació i són patrimoni de tots. I la de les Illes necessita, com deien abans, una especial protecció.

I si el PP avui torna als consensos d'abans i dona suport a tots els punts de la iniciativa, alguna cosa pensarem que ha canviat, sinó voldrà dir que el pacte dels 110 punts continua encara com una ombra entre nosaltres, amb més o menys entusiasme segons el dia, però continuarà.

Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Pitaluga. Pel Grup Parlamentari VOX té la paraula, per cinc minuts, la Sra. Verdú. Moltes gràcies, Sra. Verdú.

LA SRA. VERDÚ I TORRES:

Gràcies, president. Sr. Pitaluga, Sr. Apesteguia, tornam abordar una qüestió preferida per l'esquerra, el català i la política lingüística del Govern, pretenen recuperar allò que consideren un consens lingüístic al voltant de l'ús del català a les institucions i a la societat de les Illes Balears. Ignoren una realitat que no es pot passar per alt, la llengua no ha de ser utilitzada com una eina de confrontació política ni com un mecanisme per dividir la ciutadania. I des de VOX defensam que la llengua és patrimoni cultural que pertany a tots els ciutadans i el seu ús no ha de ser objecte d'imposició ni d'instrumentalització política.

S'obliden vostès de la llibertat individual, de la defensa de la igualtat dels drets dels ciutadans i de la protecció de la llibertat d'elecció lingüística, i pretenen el seu condicionament a través de les seves ideologies polítiques.

Segueixen amb la promoció d'una presència més present del català a les institucions, però ignoren, obliden, ometen el respecte a les dues llengües oficials de les Illes Balears, que són tant el castellà com el català. I aquest ha de ser el punt de partida per a qualsevol política lingüística de la nostra comunitat.

Diputats, el bilingüisme no és una amenaça, és una riquesa que ha de ser fomentada i protegida, i aquesta PNL és un altre intent més d'imposar una visió monolingüe que no reflecteix la realitat de les nostres illes. Els ciutadans han de tenir la llibertat de fer servir qualsevol de les seves dues llengües oficials que vulguin, sense pressions ni imposicions. Aquesta realitat bilingüe de les Illes Balears no ha de ser vista com un problema, sinó com una oportunitat per enriquir la nostra convivència i la nostra cultura. Per això, VOX se centra a garantir la llibertat lingüística i evitar el que fan vostès des de fa molts d'anys, que s'utilitzin els recursos públics per imposar una única llengua.

La llibertat lingüística no és un concepte abstracte, és un dret que hem de defensar amb totes les nostres forces. Repetim: els ciutadans de les Illes Balears tenen dret a triar en quina llengua es comuniquen, sense que això impliqui una discriminació o un tracte desigual. No es tracta d'imposar un idioma sobre un altre sinó de garantir que tots els ciutadans, independentment de la seva llengua materna, puguin accedir als mateixos drets i oportunitats.

Com saben, VOX sempre ha estat molt clar en aquest tema, defensam una educació on el castellà i el català tinguin un pes equilibrat i on els pares puguin triar en quina llengua volen que s'eduquin els seus fills. Per això, creiem en una administració que atengui els ciutadans en la llengua que aquests triïn, sense imposar barreres ni traves burocràtiques que dificultin l'accés als serveis públics.

El problema subjecte a aquesta PNL és l'enfocament exclouent del castellà, que sempre utilitza MÉS per Mallorca. No es pot parlar de normalització lingüística quan el que es pretén és marginar una part important de la població que, per raons històriques, culturals o personals, tria comunicar-se en castellà. La veritable normalització passa per acceptar i respectar la realitat plurilingüe de les nostres illes i que es viu dia a dia al carrer, no per imposar una visió única, com tenen vostès.

La política lingüística no ha de ser un camp de batalla, sinó una eina per fomentar la cohesió social i el respecte mutu. En un món globalitzat, on els coneixements de múltiples llengües és un avantatge competitiu, limitar els nostres ciutadans a una única i sola llengua és un error, és un error molt greu. En lloc d'enfrontar-nos hauríem de fomentar l'aprenentatge i l'ús de les dues llengües entenent que aquesta és una fortalesa i no una debilitat, però vostès tenen al·lèrgia a tot el que sona a castellà o espanyol.

Per això votarem en contra d'aquesta PNL, perquè creiem en la llibertat, en la igualtat i en el respecte a tots els ciutadans de les Illes Balears.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Verdú. Pel Grup Parlamentari Mixt té la paraula la Sra. Gomila, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies, Sra. Gomila.

LA SRA. GOMILA I LLUCH:

Gràcies, president. Per a MÉS per Menorca volem que la llengua catalana, la llengua pròpia i oficial de les Illes Balears, sigui entesa com un patrimoni i una riquesa de tothom i esdevingui l'element que ens ha d'ajudar a cohesionar aquesta societat diversa i plural que tenim. El català ha de ser la llengua de cohesió per a un país modern i una porta d'entrada de la ciutadania. La política lingüística ha de garantir els drets lingüístics de tota la ciutadania, dels catalanoparlants a no ser discriminats per raó de l'idioma i a poder viure plenament amb la llengua del territori, i dels castellanoparlants a poder aprendre català, que ha de ser la seva porta d'entrada a la igualtat d'oportunitats.

I fins ara, a excepció de la legislatura 2011-2015, amb un govern del PP i el Sr. Bauzá com a president, en aquesta comunitat s'havia abastat un gran consens envers la normalització del català com a llengua pròpia de les Illes Balears, i en un any de legislatura el PP, complaent VOX, perquè tenien un pacte, ha dut a terme tota una sèrie de polítiques per menysprear el català i trencar el consens lingüístic que hi havia.

Han posat en marxa un pla de segregació del nostre alumnat per motius de llengües, un pla que ha fracassat, quan només 11 centres de les Illes Balears s'hi han adherit, cap dels quals públic i, per sort, cap de Menorca. Al pressupost del 2024, el PP va habilitar una partida de 20 milions per segregar aquests alumnes, a petició de VOX, que havien de ser 60 el 2025, i que supòs que no els posaran al pressupost del 2025, quan només hi ha 11 centres que s'hi han adherit i quan, realment, només s'emprarà 1 milió d'euros d'aquests vostès havien prioritzat.

I ara volen fer veure que amb els restants 19 milions faran millores a l'educació. Això ja ho havien d'haver fet en els pressuposts del 2024, haver posat aquests 20 milions d'euros per millorar les ràtios, per augmentar el professorat i no per segregar per llengua, com vostès van fer.

I ens demanam a veure si el PP defensarà els interessos d'aquesta comunitat educativa, que els diu que açò no és un problema i que, per tant, no s'han d'emprar aquests milions d'euros per segregar per llengua o si senzillament seguiran fent cas a VOX fins a fer desaparèixer la nostra llengua.

Mentre mantenguin aquest pla, que sembla ser que el Sr. Vera ha dit que el mantindria el curs següent i l'altre, demostraran que encara estan a les mans de VOX, comandant en temes de llengua.

Per seguir avançant cap a la normalització lingüística de la llengua pròpia catalana és imprescindible que a les Illes hi hagi una escola en català reforçada i sense retallades. L'escola és un àmbit privilegiat per afavorir l'ús del català i també per fer d'altaveu a la nostra llengua dintre de l'escola.

Què els pares i fills triïn en llibertat la seva llengua, diu la Sra. Verdú! Sí, sí, l'han triada i la majoria ha dit que volia que fos en català. Per tant, està ben clar que açò no és un problema a l'escola ni és un problema per als infants, ni tampoc per a les famílies, perquè a Menorca, en el cas de Menorca, si no vaig

errada crec que va ser més d'un 90% que va triar el seu ensenyament en català, i arreu de les Illes més d'un 80%, per la qual cosa aquest problema de llibertat que tenen els pares realment no existeix, és senzillament una obsessió que tenen des de VOX.

Per altra banda, també el PP en el pressupost del 2024 va preveure una partida de 750.000 euros per crear l'Oficina de garantia de la llibertat lingüística que nosaltres, des de MÉS per Menorca, en diem de persecució de la llengua catalana, i que suposava una eina que, sense cap dubte, perseguia els drets lingüístics dels catalanoparlants. Aquesta oficina és de moment inexistente i esperem que no la posin en marxa, ara que no tenen aquest pacte, perquè l'anterior oficina, sense cap dubte, pretenia la protecció de tots els drets lingüístics, tant dels castellanoparlants com també dels catalanoparlants.

I, per altra banda, també el PP va accedir a donar suport a la proposta del president del Parlament *sobre un acuerdo para el bilingüismo*, que en realitat només cercava eliminar el català, que no fos tan present, en contra de la legislació lingüística que hi ha.

Per tant, la proposta que avui presenta MÉS per Mallorca la creiem molt oportuna i necessària per seguir defensant la nostra llengua, la llengua catalana pròpia de les Illes Balears, tal com estableix l'Estatut d'Autonomia, i que, com deia, hauria de ser motiu de cohesió i de riquesa social i no d'enfrontament entre la nostra societat.

Demanaria a la Sra. Verdú, que evidentment ara no em podrà contestar, però segurament a qualche moment sí, que em digui on no es permet parlar en castellà a les nostres illes, que m'ho digui, perquè jo encara no he trobat cap lloc, en canvi, sí que n'hi podria dir molts on no ens permeten parlar en català. Per tant, és evident que el català està en desavantatge. Jo he estat professora durant molts d'anys i mai no he prohibit a cap dels meus alumnes que s'expressi en castellà, mai, també ho han fet molts dels meus companys a l'institut.

Per tant, dir que a les escoles es persegueix el castellà no és cert. Hi ha una llibertat per poder parlar en la llengua que es consideri com hi és en aquesta societat.

Per tant, Sra. Verdú, un dia li agrairia que em digués el llistat on no permeten parlar en castellà, jo la duré on no ens permeten parlar en català.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Gomila. Passam al Grup Parlamentari Popular, té la paraula la Sra. Curto, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies, Sa. Curto.

LA SR. CURTO I ALEMANY:

Gràcies, president, bon dia, diputades, diputats. La llengua juga un paper fonamental en la construcció de la identitat d'un poble i ajudarà a crear aquest sentiment de pertinença a la nostra terra. El català, en les diferents modalitats insulars, és un

dels principals vehicles per preservar i transmetre les tradicions, la cultura i les arrels del nostre poble.

El català ha estat parlat durant segles, fins i tot quan, malauradament, es va prohibir, i va crear un senyal d'identitat pròpia que ens diferenciava de la gran majoria de les comunitats d'Espanya. Però som conscients que, dins un context de globalització, la nostra llengua pot veure's diluïda i el seu ús de cada vegada vagi minvant.

És per això que des del Grup Parlamentari Popular mai no s'ha emprat el català com a element de crispació política ni social. De fet, crec que ha estat tot el contrari: mentre el Govern del Partit Popular i la seva presidenta Marga Prohens repeteix a cada plenari que no ens trobaran en la confrontació lingüística, sembla que els partits de l'esquerra és l'única cosa que volen, crear crispació al voltant de la llengua, crear guerres entre col·lectius, crear el debat de quina llengua és més important que una altra. I aquest no és el debat per protegir la nostra llengua.

La nostra llengua es protegeix amb fets, amb mesures, amb propostes, tal com ha fet el Partit Popular, i encara que no sigui propi de la PNL del Parlament en matèria de llengua, s'han de tenir en compte les mesures que s'han pres en matèria de llengua, perquè s'ha parlat molt que el Partit Popular vol destruir la llengua per llevar el requisit del català als sanitaris, però aquesta idea no només ve del Partit Popular, i el Sr. Apesteguia ho deu saber, perquè he de dir que és veritat que MÉS per Mallorca sí que es va oposar en aquell moment quan el Partit Socialista va voler eliminar el requisit del català als sanitaris.

I no, per a mi no consider que això sigui destruir la nostra llengua, perquè tots els que hem passat per un procés oncològic proper tenim clar que s'han de trobar solucions, siguin quines siguin, perquè els eivissencs tinguin els seus metges de referència. I jo, que també estimo la meua llengua, tinc clar que hi ha motius de pes per eliminar aquest requisit i tots els que siguin possibles, però, perquè estimem la llengua també posam en valor els cursos de català per a aquest col·lectiu, igual que agraïm l'acollida que aquests han tingut en el sector, més de 200 professionals a la segona edició.

A l'àmbit educatiu, li vull recordar que la Llei de normalització lingüística de les Illes Balears, en el seu article 18, fa referència que els alumnes tenen dret a rebre el primer ensenyament en la seva llengua, sigui la catalana o la castellana, i que el Govern ha d'arbitrar les mesures adients de cara a fer efectiu aquest dret.

Per tant, l'única cosa que ha fet el Govern és complir la llei, una llei de consens, però també vull remarcar l'obligatorietat d'un mínim del 50% en català.

Però, parlant dels punts de la proposició no de llei, al punt 1 votarem a favor, perquè estam d'acord que el català és la llengua pròpia i, com a tal, ha de tenir un tractament preferent, ja que -com he dit- és el nostre senyal d'identitat.

També compartim el fet que els diputats puguin manifestar-se en qualsevol de les dues llengües oficials i

emprin la llengua amb la qual ells o elles se sentin més còmodes, com es fa fins ara sense cap tipus de problema.

També, com he argumentat al principi, des del Grup Parlamentari Popular estam en contra de la crispació envers la llengua catalana i creiem que mai no hauria de ser un recurs per crear malestar entre la ciutadania. És per això que també votarem a favor del punt 2.

Al punt 3 no podem votar a favor, ja que el que s'ha fet és donar compliment a l'Estatut d'Autonomia quan diu que la llengua catalana tindrà, juntament amb la castellana, el caràcter d'idioma oficial. El català sempre tindrà un ús predominant en l'ús de les llengües en el Parlament, de fet, crec que la majoria de nosaltres, com a diputats, empram el català, però hi haurà un ús del castellà, com quan el BOIB surt en castellà i català, fins i tot quan vostès eren a la gestió. Ara el BOPIB també es farà en castellà i en català, cosa que no ho considerem negatiu per a la ciutadania ni molt manco per a cap de les dues llengües.

I al punt 4 el nostre grup parlamentari farà una abstenció. Considerem que ja hi ha un organisme que s'encarrega d'assessorar els drets lingüístics i està creat dins el Govern. De fet, al Consell Social de la Llengua Catalana, a la comissió permanent, de la qual jo en som membre, s'ha parlat d'incidents que han passat a les nostres illes i s'ha posat de manifest el protocol que s'ha seguit.

Quant a la quantia dels 750.000 euros, si l'oficina no es posa en aquest pressupost, no posam en dubte la gestió del pressupost que farà l'actual conselleria i en què es gastarà els doblers, ja que som coneixedors de les necessitats de cada una de les seves àrees.

Per acabar, vull reiterar que la llengua catalana es protegeix amb fets, mesures que s'han implantat, però que trob a faltar a aquesta exposició de motius, com els cursos per a sanitaris o a l'àmbit de la justícia, o perquè mai no s'ha fet referència a la recuperació de tots els cursos...

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Curto, per favor, acabi.

LA SRA. CURTO I ALEMANY:

... -sí, acab-, a la recuperació de tots els cursos de català que s'havien perdut a la darrera legislatura, cursos que, per cert, no s'havien llevat per falta de sol·licituds...

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Curto.

LA SRA. CURTO I ALEMANY:

... ja que tenen una gran acollida entre la població.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Curto, sempre donam un temps de sobra..., gràcies.

Bé, per contradiccions el grup proposant té la paraula, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies.

EL SR. APESTEGUIA I RIPOLL:

Sí, moltes gràcies, Sr. President. Permeti'm que no entri en qüestions sobre la política lingüística referent a l'àmbit de la salut o a l'àmbit de l'educació, perquè no és l'abast d'aquesta proposició no de llei i, en qualsevol cas, no tendria temps de respondre totes les coses que han dit, algunes de les quals compartesc, l'exposició de la Sra. Curto, i algunes no.

Però he insistit, i crec que he fet una exposició, una primera exposició, molt mesurada, perquè jo compartesc -i a més crec que els ho he dit també, tant en públic com en privat-, que no s'ha de generar crispació al voltant de la política lingüística, no sobre la llengua, eh, sobre la política lingüística, que és del que debatem, la qual cosa no vol dir que no puguem debatre sobre la política lingüística; una cosa és generar crispació i l'altra que no puguem debatre i que no puguem tenir un posicionament diferent. Jo crec que és de sobres conegut per tothom que el Partit Popular i MÉS per Mallorca tenim una postura sobre la política lingüística que és diferent. Una altra cosa és que ens puguem basar en uns consensos de mínims sobre els quals tots puguem treballar i és d'això del que anava aquesta proposició no de llei, i que crec que es va perdre.

Vostè dit que el Partit Popular mai no havia creat crispació amb la llengua, Sra. Curto, a la major part de l'autonomia li don la raó, ara, obviar el 2011-2015 crec que és obviar moltes coses, malgrat que Bauzá ja no sigui al seu partit, però vaja - però vaja.

(Remor de veus i algunes rialles)

Dit això, jo li concedesc que a gran part de la història de la nostra autonomia i, per tant, del Partit Popular, hem estat capaços de generar amplis consensos de mínims. Insistesc, els consensos de mínims eren en aquesta qüestió, el català s'havia vist atacat durant segles, calien polítiques per a la seva recuperació i, en qualsevol cas, aquestes polítiques no anaven en contra de cap altre idioma, sinó a favor de tothom, de tots els ciutadans de les Illes Balears.

Perquè les polítiques lingüístiques són importants sobre la llengua, perquè no és casual que el castellà no retrocedeixi a Logroño i el català retrocedeixi a Palma, no és casual, es produeixen contextos polítics, socials, econòmics, demogràfics que hi tenen a veure i, per tant, les polítiques que fem sobre això tenen una importància. I en aquest sentit, crec que són importants no només les polítiques efectives que fem, sinó els missatges que transmetem a la ciutadania.

I aquest també era un dels punts principals d'aquesta proposició no de llei, sobretot en el punt 1 i en el punt 2, als quals agraeisc també el seu suport.

Jo lament el seu vot contrari al punt 3, i li diré per una qüestió, primer, perquè no crec que la Sra. Durán o el Sr. Pere Rotger actuassin en contra de l'Estatut d'Autonomia, i ells havien aplicat el consens lingüístic que existia en aquest Parlament, a partir del qual -insistesc- la llengua catalana era la llengua d'ús habitual i normal per part de la institució, perquè insistesc, al nostre Estatut d'Autonomia, i és una cosa que jo crec que es vol obviar, s'estableix una equivalència quant a l'oficialitat, però estableix una diferència quant a la propietat de l'idioma, diu: "hi ha dues llengües oficials, una de les quals es pròpia". Per tant, és normal que aquesta llengua tenguí un tractament diferent i un ús diferent per part de les institucions. I era el que havia vengut a fer fins ara.

El problema no és tant si el BOPIB també es publica en castellà, sinó per què és necessari que a les xarxes socials del Parlament s'usi el castellà. Perquè vostè sap que no és perquè les persones que llegeixen aquestes piulades no entenguin el català, no és per això, és pel missatge polític que es llança a aquesta ciutadania.

I sobretot, el que creiem que era important és que a l'hora de definir el model lingüístic de l'ús lingüístic per part de la institució, hi hagi un gran consens. I vostè sap que aquest *acuerdo por el bilingüismo* no es va fer en base a un gran consens, ni tan sols a un debat assossegat privat, sinó que ens hi vàrem trobar perquè es va llançar als mitjans de comunicació i tots ens hi vàrem haver de posicionar, en un moment de confrontació entre PP i VOX. I tots sabem el moment en què es va produir aquest *acuerdo por el bilingüismo* que, insistesc, no havia estat aplicat per presidents del PP, els quals jo he de defensar que no incomplien l'Estatut d'Autonomia. Per tant, aquest *acuerdo por el bilingüismo* no és posar en pràctica l'Estatut d'Autonomia sinó, en aquest cas, els desitjos del Sr. Le Senne, amb el vistiplau dels membres de la Mesa del PP i l'oposició de la resta de grups.

Celebr la seva abstenció, una abstenció positiva, li diré, en contra d'un instrument que pretenia, o que pretén encara, perquè encara es troba pendent de la seva tramitació, multar amb 100.000 euros els ciutadans per qüestions lingüístiques. Sra. Verdú, que digui que els altres hem pretès mai imposar una llengua, quan vostès han presentat una proposició de llei amb sancions de 100.000 euros per motius lingüístics, crec que és molt agosarat.

Crec que la resta hem de seguir treballant pels consensos, per continuar parlant de la llengua en positiu i, sobretot, per seguir treballant per la recuperació del nostre idioma que, malgrat tot el que s'ha fet, segueix perdent capacitat en el carrer.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Apestegua. Acabat el debat, passam a votar la Proposició no de llei RGE núm. 10014/24. Els sembla bé la votació separada, per una part, els punt 1 i 2, després el punt 3 i el punt 4 per separat? Estan tots d'acord?

Idò, passam a votar els punts 1 i 2.

Els punts 1 i 2 queden aprovats per 12 vots a favor i 1 en contra.

Ara passam a votar el punt 3.

El punt 3 no queda aprovat per 7 vots en contra i 6 a favor.

Ara passam a votar el punt 4.

El punt 4 queda aprovat per 6 vots a favor, 1 en contra i 6 abstencions.

En conseqüència, la Proposició no de llei RGE núm. 10014/24, relativa a la recuperació dels consensos lingüístics al Parlament de les Illes Balears, queda aprovada talment com hem dit anteriorment.

Moltíssimes gràcies a tots i fins a la pròxima. I enhorabona a la... que s'ha estrenat avui, que ha fet una feina molt bona.

Gràcies.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS
